

Czynniki narażające osoby starsze, niesamodzielne na bycie ofiarą przemocy

Przemoc wobec osób starszych jest zjawiskiem występującym w różnych przestrzeniach – prywatnych (np. w domu) i instytucjonalnych (np. w domach leczniczych czy opiekuńczych). Jest skutkiem wielu czynników. Wynika ze zjawiska nadużycia władzy i/lub nadużycia zaufania. Przejawia się w formie użycia siły bezpośrednio wobec ofiary i/lub w formie zaniedbania. Związana jest ze stresem osoby stosującej przemoc (członków rodziny osoby starszej, jej opiekunów). Należy wspomnieć, że część osób starszych w przeszłości sama stosowała przemoc wobec swoich aktualnych opiekunów – najczęściej dzieci. Co oznacza, że w przeszłości opiekunowie i seniorzy żyli w rodzinach, które doświadczały różnych problemów, trwały w kryzysach np. uzależnienia, chorób somatycznych, psychicznych, w kryzysie przemocy.

Czynniki ryzyka wystąpienia przemocy są:

- izolacja społeczna osoby starszej – niski poziom lub brak wsparcia społecznego (brak partnera, samotne zamieszkanie),
- wcześniejsze doświadczenia traumatyczne osoby starszej (np. przemoc),
- niepełnosprawności seniorów różnego rodzaju (intelektualna, ruchowa itp.),
- choroby (somatyczne i psychiczne),
- stany demencyjne osoby starszej,
- wiek (50.-60. rok życia),
- płeć żeńska,
- pochodzenie etniczne osoby starszej,
- niski przychód,
- bezrobocie, brak świadczeń finansowych,
- wspólne zamieszkiwanie z dalszą i/lub bliższą rodziną (kuzynami, rodzeństwem, dziećmi),
- bezdomność osoby starszej,
- stereotypy i przekonania na temat funkcjonowania osób starszych (braku zdolności rozumowania, braku zaradności itp.).

Do występowania przemocy wobec osoby starszej może przyczynić się:

- bezradność,
- słabość,
- pogorszony stan psychiczny (np. depresyjność po odejściu na emeryturę),

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie

ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Rzeczpospolita
Polska

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt pn. Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie, dofinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 w ramach 9. Osi priorytetowej Region spójny społecznie, Działania 9.2 usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałania 9.2.2 usługi opiekuńcze oraz interwencja kryzysowa -zit

- uzależnienie osoby starszej od innych, np. od dzieci, u których mieszka,
- samotność,
- poczucie winy wynikające ze świadomości swoich ograniczeń,
- nadmierne obciążenie osoby zajmującej się opieką nad starszą osobą.

Piśmiennictwo:

1. Muszalik M., Kędziora-Kornatowska K.: Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018.

Źródło zdjęcia: <https://www.canva.com/photos/>

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niezależnych w Krakowie

ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
 samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
 tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Rzeczpospolita
Polska

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt pn. Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie, dofinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 w ramach 9. Osi priorytetowej Region spójny społecznie, Działania 9.2 usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałania 9.2.2 usługi opiekuńcze oraz interwencja kryzysowa -zit